Briefadvies

MB Code goede praktijk

Briefadvies over het Ministerieel Besluit Code van Goede Praktijk preventieve maatregelen soortenschade

Datum van goedkeuring	**28/10/2026**
Volgnummer	2026| 026
Coördinator + e-mailadres	Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be

Bezoekersadres
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Dhr. Jo Brouns
Vlaams minister van Omgeving en Landbouw
Seven – 7de verdieping
Koning Albert II laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kenmerk
10 september 2026	/	01/K2/2026/0452
Datum	**Contact e-mail**	**Contact telefoon**
28 oktober 2026	Kathleen.quick@minaraad.be	02/558.01.40

Mijnheer de minister,

Governance – respecteer het tijdspad en de procedure voor evaluatie en bijsturing

Artikel 18, van het voorliggende ministerieel besluit bepaalt dat de code van goede praktijk voor de preventie van jacht- of wildschade driejaarlijks wordt geëvalueerd, in samenspraak met de betrokken administraties, onderzoeksinstellingen en middenveldorganisaties uit de open ruimte. De Raad stelt vast dat het laatste evaluatiemoment plaatsvond in 2023 en dat momenteel geen verslag kan worden voorgelegd waarin de effectiviteit van de beschreven maatregelen wordt beoordeeld en eventuele verbetervoorstellen worden geformuleerd.

De Minaraad vraagt daarom om tijdens de komende herzieningsperiode extra in te zetten op stakeholderbetrokkenheid met het oog op gedragen aanpassingen. De evaluatiemomenten moeten maximaal worden benut om de effectiviteit van de preventieve maatregelen te toetsen aan de nieuwste wetenschappelijke kennis en praktijkervaringen. Aandacht kan hierbij ook gaan naar handelingen die doeltreffend zijn tegen meerdere soorten tegelijk. Daarbovenop meent de Raad dat ook de haalbaarheid van de maatregelen moet worden onderzocht. Wat de samenstelling van het overlegforum in artikel 18, betreft, vraagt de Minaraad om ook Landelijk Vlaanderen hieraan toe te voegen.

Onderzoeksinstellingen moeten daarbij actief bijdragen aan zowel de beoordeling van bestaande maatregelen als het onderzoek naar en de ontwikkeling van nieuwe preventietechnieken. Onderzoeksinstellingen dienen eveneens bij te dragen aan de ontwikkeling en evaluatie van innovatieve, diervriendelijke en niet-letale preventietechnieken. Bij de driejaarlijkse evaluatie moet worden nagegaan welke nieuwe technieken beschikbaar zijn om conflicten tussen mens en dier te beperken zonder negatieve impact op het dierenwelzijn. De Minaraad is van mening dat een continue wisselwerking tussen wetenschappelijk onderzoek, praktijkervaring, overleg met het middenveld en beleidsmatige evaluatie kan leiden tot een actueel en adaptief instrument dat blijvend inzet op de meest doeltreffende en haalbare maatregelen ter voorkoming van soortenschade.

Verdere aanpassingen wenselijk

De Minaraad wees al eerder op het belang van een robuuste soortenschaderegeling en het streven naar zo weinig mogelijk conflicten met wilde dieren. De Raad meent dat dit ook moet worden

doorvertaald in de preventieve maatregelen en dat dit bij uitstek het doel moet zijn van de driejaarlijkse evaluatie. In het advies over het geïntegreerd verslag soortenschade gaven de Minaraad en de SALV volgende trefwoorden mee voor de evaluatie: effectiviteit, drempels om preventieve maatregelen te nemen, financiering en onderhoud. De Raad doet met dit briefadvies geen grondige screening van het huidig voorstel, maar is wel van mening dat deze huidige voorstellen nog voor verbetering vatbaar zijn. Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld het combineren en/of wisselend inzetten van verschillende preventieve maatregelen (gewenning tegengaan), het nemen van meerdere preventieve maatregelen, maatregelen die doeltreffend zijn voor meerdere soorten, …

De Raad wijst hierbij ook op de interferentie met de regelgeving inzake soortenbescherming en beveelt aan om bij het inzetten van preventieve maatregelen die licht, lasers of geluid produceren rekening te houden met deze bescherming. Verstoring van beschermde soorten moet hierbij worden vermeden. Dit kan volgens de Raad door bijvoorbeeld toe te voegen dat dergelijke middelen niet of slechts beperkt in mogen worden gezet tijdens de nachtelijke uren wanneer dit negatieve effecten heeft op nachtactieve of rustende soorten, zodat het niet gebruiken ervan geen belemmering kan vormen voor het verkrijgen van een vergoeding van de schade.

Verder wijst de Raad op enkele onnauwkeurigheden, zoals bijvoorbeeld de vermelding van openingen van 5 cm voor steenmarter, terwijl dit voor spleetvormige openingen 4 cm zou moeten zijn. In artikel 8 verwijst men eerst naar schade door konijnen en hazen, vervolgens enkel naar konijnen, En in artikel 15 wordt verwezen naar artikel 4, terwijl dit artikel 14 zou moeten zijn.

Gelet op het feit dat het vorig overleg al dateerde van 2023 vraagt de Raad daarom om niet te wachten tot de driejaarlijkse termijn verstreken is, maar om een jaar na de inwerkingtreding van dit gewijzigd besluit met de belanghebbenden opnieuw samen te zitten met het oog op een snelle bijsturing.

Voeg ook wolf als soort toe bij de preventieve maatregelen naar voorbeeld van wilde kat en goudjakhals

De Minaraad merkt op dat bijkomende preventieve maatregelen worden voorgesteld voor wilde kat en goudjakhals, maar niet voor wolf. Nochtans dient wolf beschouwd te worden als gevestigde soort en er is al tamelijk veel ervaring opgedaan met preventieve maatregelen voor deze soort. Zones waar het nemen van preventieve maatregelen wordt aanbevolen en gefinancierd, worden op basis van wetenschappelijke monitoring vastgesteld en periodiek geactualiseerd door de bevoegde instanties. De Minaraad meent dat deze zones eveneens als referentie gebruikt kunnen worden voor de beoordeling van schadeclaims. De Raad beveelt hierbij aan om te voorzien in een overgangsperiode waarin personen de tijd moeten krijgen om hun werkwijzen en omheiningen aan te passen vooraleer preventieve maatregelen een voorwaarde worden voor schadevergoeding (zie ook hieronder).

Boerenbond onthoudt zich bij de aanbeveling over wolf.

Voorzie een overgangsperiode bij wijzigende condities/aanpassingen

In deze bijstelling van de code van goede praktijk wordt onder andere een beperkt aantal preventieve handelingen geschrapt en wordt de dichtheid (te voorzien acties/ha) van heel wat maatregelen verhoogd. De Minaraad vraagt om een overgangsperiode in de uitvoering ervan te voorzien, waarin personen zich in regel kunnen stellen met deze nieuwe code van goede praktijk.

De Raad stelt dat deze te voorziene overgangstermijn in verhouding moet staan tot de aard en omvang van de vereiste aanpassingen, daarbij moet ook rekening worden gehouden met beschikbare ondersteuning en uitvoeringscapaciteit.

Plaats soortenschade in een ruimer soortenbeleid

In eerdere adviezen over het geïntegreerd verslag soortenschade[1] stelden Minaraad en SALV dat degelijke preventieve maatregelen moeten worden genomen, maar ook dat het debat over soortenschade een gelaagd debat is, met zowel een biodiversiteits- als sociaaleconomisch aspect.

Afsluitend vraagt de Minaraad aan de minister om een extra overleg te organiseren over de ruimere aspecten van soortenschade. Daarbij moet ook de decretale basis worden besproken, in het bijzonder artikel 25 van het Jachtdecreet en de gekoppelde bepalingen van het Soortenschadebesluit. Het gaat onder meer om de voorwaarde van jacht en bestrijding voor het bekomen van een vergoeding voor bepaalde soorten, om de gevolgen van het onderscheid tussen wild uit natuurgebieden en wild uit andere gebieden, en om andere knelpunten die er momenteel voor zorgen dat de soortenschaderegeling niet naar behoren werkt. Bij dit overleg moeten niet enkel alle belanghebbende organisaties aanwezig zijn, maar is ook wetenschappelijke vertegenwoordiging essentieel.

Voka onthoudt zich bij dit advies.

Met de meeste hoogachting,

i.o. voor Lieven De Schamphelaere
Voorzitter Minaraad 2026

[1] Gezamenlijk advies 2025|006 en gezamenlijk advies 2021|027.